

Za medvědy a Bílou paní na zámek Konopiště

GPS souřadnice: 49.7808658, 14.6549117

Praktické informace

Délka trasy: 5 km

Obtížnost: Lehká a příjemná procházka kolem Konopiště pro děti od pěti let. Kočárky i kola projedou. :) Pejskům se výlet bude líbit, do zámku je ale nepustí a v parku musejí být na vodítku.

Vzdálenost od Prahy: 50 km ujedete za 45 minut. Pojedete po D1 směr Brno, opustíte ji na sjezdu 21 a směrovky vás povedou pěkně rovně na Benešov. Kousek za Benešovem je odbočka na Konopiště.

www.idos.cz

Turistická mapa: [Odkaz na mapy.cz](#)

Parkování: Na parkovišti pod zámkem zaplatíte 70 Kč za den.

Možnost občerstvení: Na parkovišti i po cestě k zámku je restaurace a několik stánků na vás čeká také přímo na zámku.

WC: Na zámku a u přírodního divadla.

Nejbližší další výlety agentury Velká dobrodružství: Hrusice, Průhonice, Kunratický les, Lipnice nad Sázavou, Humpolec, Benešov.

Zámek Konopiště (podrobné informace na www.zamek-konopiste.cz)

Vstupné (návštěvnický okruh s průvodcem):

Jižní křídlo: základní vstupné **240 Kč**, snížené **190 Kč**

Severní křídlo: základní vstupné **240 Kč**, snížené **190 Kč**

Soukromé pokoje: základní vstupné **330 Kč**, snížené **260 Kč**

Otvírací doba:

duben, květen, září (út-ne): 10.00-16.00

červen-srpen (út-ne): 10.00-17.00

říjen: (út-ne): 10.00-15.00

listopad: (so-ne): 10.00-15.00

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigallová.

Trasu testovaly kamarádky Karolína a Anna z Kunratic.

Kája (8 let): „Mám ráda zvířátka, a tak se mi moc líbili daňci a méďa.“

Andulka (8 let): „Bylo teplo, tak jsem se chtěla vykoupat, ale táta říkal, že ve vodě je štika.“

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

zámek ve Středočeském kraji nedaleko Benešova proslavil zejména následník trůnu Ferdinand d'Este. Ten z kdysi polorozvaleného Konopiště nechal vybudovat zámek v historizujícím stylu, ovšem oplývající moderními vymožitky. Kromě trofejí v něm uvidíte zachovalé pokoje arcivévodské rodiny a dozvíte se hodně o životě u habsburského dvora. Točil se tu například *Jára Cimrman ležící spící*, *Jak se budí princezny*, filmová komedie *Jáchyme, hod' ho do stroje!*, a dokonce i italský kriminální seriál *Chobotnice*, ve kterém svého času populární herec Michel Placido srdnatě bojoval s mafií.

Pozveme vás však nejen na zámek a k medvědům, ale provedeme vás krásným parkem a také kolem rybníka.

Výlet s naplánujte ideálně na všední den, protože o víkendech zde bývá narváno.

Tento výlet vznikl s velkou pomocí Kulturního a informačního centra Benešov, které si ho pro vás objednalo. Díky tomu je ZDARMA! :)

Dopis dětem

Ahoj, kluci a holky,

zveme vás na zámek Konopiště. To je ten, na kterém v pohádce *Jak se budí princezny* probíhaly námluvy mezi princeznou Růženkou a princem Jiřím (Jan Kraus). Jenže dopadly stejně jako princův zápas s medvědem – neslavně. Princeznu tady už dnes nenajdeme, medvěda ano. :) A nejen medvěda.

Stejně jako k našim ostatním výletům jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Půjdete-li správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte. Pokud ji po vyluštění přinesete do Turistického a informačního centra Konopiště, dostanete za ni malou odměnu.

Za zakazovanou láskou a medvědy na Konopiště

Doplňovačka

Jdeme na to:

Zastavíme na velkém centrálním parkovišti a opatrně přejdeme cestu. Vystoupáme pár desítek metrů parkem do kopce, pak hned odbočíme doprava a napojíme se na červenou turistickou značku.

Zastavte se u rozcestníku a najděte v názvech obcí dvě zvířata. Máte?

Vyhledejte naučnou tabuli č. 1: *Historie a příroda Konopiště*. Přečtěte si první odstavec.

1. V textu najděte a opište mužské křestní jméno.

Máme tady někoho se stejným jménem? Tak ten může jako první hádat druhou tajenku, na kterou se zeptáme asi tak za 10 minut.

Doufáme, že máte štěstí na počasí, protože za mlhavých a sychravých dnů se vám prý může nedaleko parkoviště zjevit silueta oběšence. Temný stín se vyčítavě klínká na provaze zavěšeném kdesi ve větroví... Duch se prý zrodil v roce 1945, kdy bylo několik osvobozeneckých vojáků zajato komandem SS a odvezeno do bývalého hotelu, kde se tehdy nacházelo velitelství SS Konopiště. Všichni zajatci byli nejprve mučeni a poté odsouzeni k trestu smrti zastřelením. Podle vyprávění však jeden mladý německý voják odmítl vykonat rozkaz a rozlícený velitel ho nechal pro výstrahu ostatním oběsit na stromě u silnice. Od té doby se zde podle vyprávění přízrak onoho statečného vojáka, který se vzepřel nesmyslnému vraždění, čas od času zjevuje.

Nezačali jsme zrovna optimisticky, ale to se zlepší, nebojte! :)

My totiž víme, co vám vykrouží úsměv na tváři. Zvířátka, která vidíte po levé ruce. Jak se jmenují? Kdo řekl srnec? A kdo muflon? Tak za trest pět dřepů! :)

Věděli jste, že mládě daňka ihned po narození zalehne nehybně do husté vegetace, kde zůstává bez hlesu ležet maskováno barvou svého kožíšku proti predátorům? Maminka se k němu vrací, jen aby ho nakojila a případně odvedla na nové místo k zalehnutí.

Je to vlastně podobné jako u lidí. Miminka také jen leží a čekají na mlíčko... Rozdíl je v tom, že mimčo nemaskuje žádný kožíšek, maminka ho mívá stále na očích a robě co chvíli řve jako na lesy. O ležení bez hlesu nejde hovořit. :)

Najděte hlavu jelena na Restauraci Stará Myslivna. Kolikaterák to je?

Na rozdíl od rohů, které mají například kráva nebo koza, nerostou parohy jelenovi celý život. I proto je zřejmé, že počet výsad (hrotů) paroží neudává stáří zvířete přesně. Paroží se u jelena tvoří každý rok znova. Na konci zimy je paroháč shodí a za jaro mu zase naroste nové.

Cestou k rybníku zkuste nalevo mezi kameny najít malého vysochaného jelena, který stojí na zádech jinému zvířeti. Co si myslíte, že to je?

Vidíte andělíčka s otevřenou pusou hned pod ním? Zatvařte se jako on a nohy zkuste zaplést jako postavy vedle něj. Všechno najednou. Pozor, ať se u toho nesvalíte na zem! :)

O kousek dál je napravo dům. Najděte na něm Pannu Marii s Ježíškem.

Pokračujeme po pěšině k Turistickému a informačnímu centru Konopiště. Tohle místo si zapamatujte, po výletě si zde vyzvednete dáreček. (Přijdete k němu pak z pravé strany přes hráz rybníka.)

My teď ovšem odbočujeme k zámku doleva. Zastavíme se u sochy sv. Jana Nepomuckého s palmovou ratolestí. Plastika původně stávala na hrázi rybníka, dovezl ji sem František Ferdinand d'Este. V 70. letech 20. století však někdo sochu poničil, a tak bylo její torzo přesunuto na zámek mezi poškozené artefakty. V roce 2018 byl díky Spolku přátel Konopiště svatý Jan zrestaurován a umístěn právě tam, kde ho nyní vidíte.

Spočítejte hvězdičky nad světcovou hlavou a jejich počet vynásobte dvěma.

Napište výslednou číslici.

Jdeme hledat pískovcové sousoší skupinky rolníků z potlačeného povstání, k němuž došlo roku 1775 u Chlumce nad Cidlinou. Poznáte, co dělají? My ne. :) Zato už víme, že když řekneme, že jsme dopadli jak sedláci u Chlumce, znamená to, že hooooódně špatně.

Ještě chvílku stoupáme podél jedovatých tisů (je jich tady všude hodně, později si o nich povíme více). A už ho vidíme!

Konopiště založil nedaleko svého rodového sídla Benešova ve 13. století pražský biskup Tobiáš z Benešova, a to podle vzoru francouzských pevností. Stavba tak měla válcové věže, parkán, čtyřmi brány a padací most. V barokní rezidenci proměnili Konopiště v 18. století Vrtbové z Vrtby. Arcivévoda František Ferdinand d'Este dal ještě později zámek přestavět v historizujícím stylu a jeho okolí přeměnil v krajinářský park. Na ploše bývalé barokní zeleně založil Růžovou zahradu se skleníky. Do zámku umístil své rozsáhlé sbírky, které získal jednak jako dědictví po italských předcích, jednak vlastní sběratelskou činností.

Nejzajímavější je sbírka předmětů s tematikou svatého Jiří. Arcivévoda se totiž dozvěděl, že anglický král Jiří vlastní největší sbírku artefaktů s motivem svého jmenovce, a rozhodl se jej předčit. S urputností sobě vlastní začal shánět a kupovat v podstatě jakékoli předměty, které měly souvislost s tímto světcem. V galerii se tak hromadily desítky soch, obrazů, korouhví ale i dýmek, náhrobních kamenů, zbraní, mincí a dalších předmětů. Kdybyste chtěli všechny exempláře, které jsou zde umístěné, spočítat, potřebovali byste spoustu času, protože se jich tady nachází více než tisíc.

Než stihl František Ferdinand svou sbírku ukázat tomu, kvůli kterému vlastně vznikla – tedy anglickému králi –, přišel sám o život v Sarajevu.

Jak se to stalo? V červnu roku 1914 se zúčastnil manévru rakouské armády v Bosně. Dne 28. června 1914 jel s manželkou Žofií při závěrečných ceremoních v Sarajevu – hlavním městě Bosny – na slavnostní oběd v otevřeném kabrioletu.

Dvě rány asi tak z jednoho metru (nikoli sedm kulí, jak se traduje) na následníka vypálil srbský anarchista Gavrilo Princip. Obě střely trefily cíle. Atentátníkovi není ani dvacet... Což ho zachránil před rozsudkem smrti. Je totiž ještě považován za nezletilého. Za 27 dní už by měl smůlu.

Zajímavostí je, že byl Gavrilo vězněn v terezínské Malé pevnosti, ve které už jsme na jednom z našich výletů také byli. Do studené vlhké samoty nás tu ale nezavřeli a nikdo nám tam jako Gavrilovi nedal na nožky desetikolové okovy. Vydržel v nich tři roky, pak mu kvůli tuberkulóze museli amputovat paži. Pochopitelně mu to nepomohlo. Když umíral, vážil 40 kg.

Za měsíc po atentátu vyhlásil rakouský císař František Josef I. Srbsku válku, která spustila válku mnohem větší – I. světovou...

V roce 1921 převzal Konopiště od arcivévodových dědiců československý stát a zámek i s parkem byl zčásti zpřístupněn veřejnosti. Za II. světové války byl v Konopišti umístěn hlavní štáb jednotek SS, jak už bylo zmíněno v souvislosti s oběšencem u parkoviště. Takže turistické prohlídky nepřicházely v úvahu.

Po osvobození bylo Konopiště znovu zpřístupněno. Zámek se do dnešní doby zachoval v podobě, jakou dostal při poslední přestavbě za arcivévody d'Este. Také vnitřní vybavení zůstalo v co největší míře stejné jako za doby, kdy zámek obýval František Ferdinand s rodinou.

Do zámku vstupujeme první branou. Nad ní jsou dva kamenné erby.

3. Které zvíře je v erbu nalevo?

Vstoupíme na nádvoří, odkud lze vyrazit na prohlídku. Zájemcům jsou k dispozici prohlídky jižního křídla, severního křídla, soukromých pokojů a doplňkových expozic: střelnice, muzea sv. Jiří, skleníků a výstavy pohádkových bytostí. Základní tři okruhy trvají každý průměrně jednu hodinu. Dopřát si lze i večerní prohlídky v dobových kostýmech. Z čehož plyne, že na Konopiště vám jeden výlet nestačí. Chce to tak tři :)

Interiéry vám přiblíží život v době panování arcivévody. Podíváte se do soukromých rodinných pokojů, seznámíte se s hlavními mezníky historie zámku. Hlavní atrakcí jsou trofeje zvěře, protože arcivévoda byl skutečně vášnivým lovcem a sběratelem. Vycpaniny, kam se podíváš...

Než prohlídka začne, zkuste na nádvoří najít v kamenném erbu jelínka. Hlídadají ho hned čtyři obři.

Také zkuste najít lva, který zrovna ulovil něco, co vypadá jako los. Najdete ho nad dřevěnými dveřmi vedle břechčanem porostlé zdi.

Možná je za těmito dveřmi sklepení s tajemným zazděným portálem. Jedna z pověstí říká, že se jedná o zazděnou podzemní chodbu, která kdysi vedla až do Benešova. Pomocí tohoto tunelu prý byla v časech obléhání dlouhé měsíce tajně zásobována hradní posádka. Jiná verze mluví o pokladu, který v chodbě schoval nechvalně proslulý Albrecht z Valdštejna v době, kdy Konopiště v 17. století krátce vlastnil.

Další „pokladová“ verze mluví o sudech se zlatem.

Zlato láká vždycky, proto je další báchorka o domorodcích, kteří se pro poklad vypravili, hned jak se o něm doslechli. Chodba je dovedla do sklepení, v němž byly opravdu sudy. Zajásali a sudy odcizili. Když je však doma otevřeli, místo zlata v nich byla povidla. Od té doby se také někdy obyvatelům Benešova říká „povidláci“.

O povidlech a také krásných stavbách je náš výlet s tajenkou, který vede právě městem Benešov.

Pokud jste si vše prohlédli, vraťte se stejnou cestou k první bráně a odbočte na cestu kolem zámku, která vede doleva.

Najděte na zdi erb s ptáčky.

4. Kolik jich napočítáte?

Přicházíme k bronzové plastice lovce s kopím zavěšeným přes rameno na řetízku. Stojí na skále a drží na vodítku dva psy. Socha stojí na žulovém podstavci.

Poznáte rasu psa? Pro štěstí můžete tomu vpravo sáhnout na čumák. Má ho krásně studený. Na čumák pejskovi vlevo nesahejte, mohl by vás kousnout! :)

Mineme kašnu a míříme k nejoblíbenější atrakci zámku – k medvědům.

Huňáci se v hlubokém zámeckém příkopu chovají již od dob Františka Ferdinanda. Nahlédnout do jejich bydliště a mile je pozdravit můžete před postranní vstupní branou. Předposlední medvěd Kazimír zemřel ve věku 24 let v únoru 2011. Medvědí výběh ale znovu ožil, 10. května 2011 do příkopu dorazil medvěd Brumbas ze Zlínské zoologické zahrady. Následně byl překřtěn na Jiřího. Nejedná se ale o populárního medvěda hnědého, nýbrž o medvěda ušatého (himalájského).

Je menší a od ostatních medvědů snadno rozpoznatelný podle černé barvy a bílé náprsenky ve tvaru písmene „V“, někdy „Y“. Také podle kulatých nepřiléhavých uší, štíhlejší tlamy a delší srsti na krku, která často tvoří cosi jako límec nebo hřívu. Oproti evropským a americkým medvědům mají asijské druhy kratší zadní nohy. Ovšem o to silnější přední. Medvěd ušatý je schopen vyšplhat na strom i s oběma zlomenými zadními nohama (jen pomocí předních). Ale ani zadní končetiny na tom nejsou špatně, byť jsou krátké. Jiří a jeho kamarádi stejného druhu na nich vzpřímeně ujdou 200 m, někdy dokonce i více než 300 m.

Jirka je sice šikula, ale naše výlety by po dvou určitě neušel! Po čtyřech už s námi chodí pes Aragorn, takže v tomto ohledu máme plno. :)

Jiřík Ušatý má kromě výběhu k dispozici ještě uzavřený apartmán 3 + 1. V současné době probíhají práce na rozšíření výběhu na severozápad, aby se měl bručoun ještě lépe.

Koukat můžete, ale fakt nekrmít! Moc prosíme! Jiří by nabyl a rozšiřování jeho bydliště by nebralo konce :)

Projdeme kamennou bránou a vyjdeme od zámku do parku. Po pravici uvidíte sochu Jana. Socha se zlacenou korunou představuje muže se dvěma tvářemi, mladíka i starce. Vidíte je? Který se vám líbí víc?

Kolem Jana většinou pokřikuje hejno pávů. My máme pávy moc rádi. Často nám dělají společnost v Pohádkových lesech, kde kradou vílám, vodníkům, ježibabám, princům, Sněhurkám a jiným bytostem z batohů svačinu. Když jsou drzí až moc, vyhrožujeme jim, že si je uděláme na víně. Jsou ovšem poněkud tupí – jde koneckonců o přerostlé barevnější slepice –, takže nás neberou vážně a kradou dál.

Samec páva má obvykle 5 až 6 samic a ozývá se pronikavým křikem. Pávi jsou dobří letci, i když nevydrží letět dlouho. Největší horko přečkávají v úkrytech, večer se rádi popelí nebo chodí k napajedlům. Na noc vylétají do korun stromů, kde často společně nocují. Jako okrasní ptáci jsou chováni více než 3000 let. Dožívají se až 15 roků. Tušíte, za kolik korun se dá páv koupit? Asi před 10 lety to autorka zjišťovala, aby jí pávi vyhnali zmiže ze zahrádky. Tenkrát by ji opeřený odzmižovač vyšel na 1500 Kč. Za takovou krásu to není moc, že?

Na rozcestí cest v parku před zámek Konopiště stojí barokní fontána. Na jejím vrcholu je socha Neptuna, pod ní čtyři sochy tritonů troubících na mušle. Co jsou tritoni? Bytosti s rybími ocasy. Takové mužské verze mořských pannen...

Víte, kdo napsal pohádku *Malá mořská víla*? Je smutná... My raději pohádky s veselým koncem. Klidně o medvědech. Znáte nějakou? My ano, ale zatím neprozradíme, tak přemýšlejte...

Podívejte se na Neptuna. V ruce drží nástroj.

5. Kterou část příboru připomíná?

Na rozcestí se vydáme doprava po cyklostezce směrem ke křížové cestě. V roce 1775 ji nechala vytvořit vdova po Františku Václavovi Vrtbovi hraběnka Marie Anna O'Kellyová. Dodnes se dochovalo 14 zastavení. Každé zdobí malovaná skleněná destička (asi z konce 19. století), na níž je zachycena některá z událostí, k nimž došlo během Kristova stoupání na horu Golgota. Proč tam šel? Nedobrovolně. Musel si tam odnést kříž, na němž pak byl ukřižován.

Ke křížové cestě patří také lurdská jeskyně. Co dělají Lurdy na Konopišti? To, co lurdské jeskyně všude možně jinde. Připomínají tu původní, pravou jeskyni, kterou najdete ve francouzském městě Lourdes. V té se dětem zjevovala Panna Marie. Později se všude možně po světě začaly stavět její kopie. Snad lidé doufali, že se jim v nich Panna Marie také zjeví a pomůže jim.

Pokračujeme po cyklostezce asi 200 metrů. Pak pozor! Musíme odbočit prudce doprava na neznačenou stezku. Kde? Asi 10 metrů od naší cyklostezky uvidíte napravo naučnou tabuli. Tak přesně tam.

Státní podnik Lesy ČR zde nedávno otevřel naučnou stezku nazvanou *Pod stromy*. Když na ni vykročíte, čeká vás 2,5 km dlouhá příjemná procházka, ze které si odnesete 11 stromů - parkových i běžných lesních. Tedy, znalostí o nich. Seznámí vás s nimi řada tabulí s mnoha obrázky. A hlavně skřítek Konopišťák. Což není učitel ani hajný malého vzrůstu, ale místní pohádková bytost. Konopišťskými stromy v hlavě si sice doma nezatapíte, ale svou výhodu vědomosti o dřevinách mají. Když vám někdo bude spílat, že jste „dřevo“, můžete se ho třeba chytře zeptat: „Které?“ A bude v háji. Je jen otázkou, v jakém. Borovém, březovém? Jaké háje znáte?

Pokud stojíte u tabule, podívejte se na ni. Vypráví o javoru.

6. Jak se jmenuje javor druhovým jménem?

Věděli byste, který stát má javorový list ve znaku? Je to země, v níž žije hodně medvědů.

Což nás vrací k pohádkám o nich. Vzpomněli jste si na nějakou? Co třeba *Kubula a Kuba Kubikula*? Nebo *O Máše a medvědovi* či *Potkali se u Kolína, O medvědu Ondřejovi*... Dobře, uznáme vám i *Včelí medvídky*. :)

Než se dostaneme na křižovatku cest s možností zkratky, můžeme si trochu zazpívat. Právě písničku z poslední zmiňované pohádky. :) Sice ji zpívá brouk kvapník, ne medvěd, ale černý bývá taky a určitě vám nic neudělá, ani když se naštvete.

Přátelé, chvátám, chvátám, nemám chvíli klid.

Já tam, já tam, dávno už měl být.

Ne, ne, ne, nesnídám, nesvačím,

nestihnu to nestačím.

Promiňte, vážení, mám veliké zpoždění.

Konopišťský krajinářský **zámecký park** patří mezi naše největší a nejhodnotnější. V roce 2002 byl spolu se zámek vyhlášen národní kulturní památkou. Na ploše 340 hektarů ho nechal vytvořit Arcivévoda František d'Este. Kromě domácích dřevin zde byly vysazeny i různé exotické druhy. Od roku 1888 tvořily tuhle krásu celých 15 let stovky dělníků.

Na přípravě se podíleli i vídeňský zahradní architekt Mössmer a vrchní zahradník pražské Stromovky Karel Rozínek. Součástí parku jsou také mnohé stavby. Ať již hospodářského nebo dekorativního charakteru. Za chvíli jednu uvidíme.

Pokud jste se dostali na rozcestník, máte dvě možnosti, jak pokračovat. Buď můžete jít po naučné stezce až k Žofiinu mostu, kde se potkáme, nebo si trasu protáhnout o jeden kilometr a jít doprava kolem dřevěného medvěda a amfiteátru k Růžové zahradě. Poté vás stezka k mostíku dovede také. V této části si budeme jen povídat, tajenku začneme luštit až u mostu.

Růžová zahrada se záhony stromkových a keřových růží byla založena arcivévodou Františkem Ferdinandem d'Este v letech 1906 až 1913. Na vyvýšeném místě byl postaven rozlehlý skleník s tropickými, subtropickými a dalšími vzácnými rostlinami. Dodnes se v něm stejně jako za dob arcivévodů pěstují palmy, orchideje, stromovité kapradiny a další „exoti“. Hraběnka Žofie měla ve velké oblibě žlutou růži. Sazenici kdysi dostala od anglického maršála Neela, proto se jí říká Maršálka. Zasadila, zalévala... Žluté Maršálky kvetou na Konopišti dodnes.

Zahrada je otevřena v otvírací době zámku. Park celoročně. Nesmíte do něj ale ani na kolech, ani na kolečkových bruslích a psa musíte mít na vodítku.

Ze stezky také zahlédnete **Korkový pavilon**. Je výjimečný už proto, že je z korku. Ovšem nosné sloupy jsou z dubů. Starý dvakrát není, byl postaven na přelomu 19. a 20. století. A nějaká ta stovka není dneska žádný věk.

O kousek dál u rybníka potkáte dřevěnou **sochu medvěda Jiřího**, kterou vytvořili u příležitosti křtu nového zámeckého medvěda v ateliéru Abakuk. Méda si přímo říká o fotku!

Hned kousek za ním je **přírodní divadlo**, které bylo postaveno v roce 1964. Zpočátku scénu využívalo i Národní divadlo. Dodnes se zde pořádají hudební festivaly, koncerty nebo uvádějí opery.

Podél rybníka doleva vyrazíme doleva k Žofiinu mostu. Tak si k němu řekněme pověst, ať víme, do čeho jdeme.

Ke konopištským strašidelným pověstem patří také příběh o zdejší bílé paní. V pradávných časech žil na hradě Konopiště bohatý pán. Miloval jízdu na koni, hony a lovy. Byť měl peněz jako šlupek a všichni mu mohli být ukradení, byl kupodivu velice vlídný, štědrý a moudrý.

Měl ale smůlu. V jeho lesích se usídlila loupežnická banda. Ze strachu, že by ho mohli lumpové okrást, ukryl všechno své zlato různě ve sklepeních. Kam ho schoval, řekl jen své jediné milované dceři. Ta to nikdy nikomu neprozradila. Ani když ji lapkové unesli a mučili. Nakonec nebohou princeznu zabili. Poklad se tak nikdy nenašel. Těžko ale říci, zda z toho měl dívčin otec radost. Největším bohatstvím jsou přece děti. Jemu zůstalo jen zlato...

Kdo bude mít štěstí, může v noci potkat bílou paní, jak se prochází po okolí zámku a na věčné časy chrání tajemství ztraceného pokladu. Na Žofiině mostě bývá vídána také...

Už jste u mostu? Najděte rozcestník a prohlédněte si dobře směrovky. Kromě Žofie na něm najdete ještě jedno ženské jméno.

7. Napište jméno.

A teď ho přečtěte pozpátku. Znáte nějaké podobné slovo nebo větu?

Co třeba KOBYLAMAMALYBOK? :)

Mostek se jmenuje po manželce arcivévodky. Přejdeme ho a pokračujeme po stezce kolem rybníka.

Kdy a kde se Žofie a František Ferdinand seznámili, zůstává dodnes nezodpovězenou otázkou. Nejspíš na podzim 1894 v Praze na slavnostním plese místodržitele hraběte Thuna. Podle obrázků byla Žofie sice pěkná, ale ne zas tak mladá. Považte, bylo jí už 26 let, a ještě nebyla vdaná! V těch dobách se soudilo, že se v tak pokročilém věku už nechytí. Chytla. Okouzila Františka Ferdinanda natolik, že se kvůli ní nezdráhal čelit strýčkově (císařově) nevěli. Žofie sice pocházela ze starého šlechtického rodu Chotků, byla vzdělaná, hovořila několika jazyky, ale... Na nevěstu následníka trůnu to bylo stále málo. Kdyby byla aspoň princezna, měla větší majetek a tak! Císař si nejspíš představoval, že se dá František dohromady s nějakou volnou adeptkou z některého z evropských panovnických rodů... A synoveček si nabrnkne obyčejnou hraběnku z Čech!

Ovšem František Ferdinand měl buldočí povahu. Přes strýcovo protivenství našel cestu, jak se s hraběnkou Chotkovou oženit, aniž by se musel vzdát nároku na císařskou korunu. Vydal prohlášení, ze kterého vyplývalo, že pokud se vezmou a z jejich manželství vzejdou děti, nebudou považovány za příslušníky habsbursko-lotrinského rodu. Nebudou mít ani právo usednout na císařský trůn. Obětoval tak možnost, že by kdy jejich děti mohly vládnout říši. Což už u strejdy císaře prošlo. Ferdinand a Žofie se vzali na zámku v Zákupích 1. července 1900. Z lásky se jim narodily tři děti. Moc si ale rodičů neužili, protože se jak Ferdinand, tak Žofie stali obětí sarajevského atentátu. □

Prohlédneme si nyní rybník a také si řekneme, která zvířátka v něm bydlí. Co byste si tak tiplí?

V Zámeckém rybníku žijí kapřiči, cejni, ale jistě zde narazíte i na štiky. V roce 2021 se rybník odbahňoval, tak rybáři provedli revizi, a proto to víme.

Rybáři přezdívací štice obecné „zubatá“. Tahle dravá ryba loví rybí potěr (rybí miminka) už pár dní poté, co sama přestane být potěrem. A nejen cizí! Žere i malé štičky. Kanibalismus je štikám vlastní už ve stáří několika týdnů. Pokračuje po zbytek života. Štiky takto regulují vlastní stavy, aby se nepřemnožily. Tato samotářská ryba si nepotrpí na hejna. Skutečně není kolektivní typ. S příslušníky svého druhu se stýká jen v době páření. Za rekordní velikost se u dospělých štik považuje délka nad 140 cm a hmotnost přes 25 kg. Takový úlovek však vytáhnou rybáři jen vzácně. Štika totiž patří k velmi chutným, a proto často loveným rybám. Navíc k líčení na štiky patří také touha po zápasu s predátorem – dravcem. Takže než štika stihne vyrůst v kapitální kousek, skončí většinou na pekáči. Průměrná délka ulovených štik tedy bývá kolem 40 až 70 cm, hmotnost 0,7 až 3 kg. Tak akorát na větší gril.

8. Jak se jmenuje pohádková postava, která se se štikou kamarádí?

Ještě 15 minut a budeme v cíli. Zkuste najít jehličnatý strom, který vypadá jako písmeno U. Najdete i jiný strom, který vypadá jako nějaké písmenko?

Tis červený, který tady určitě uvidíte, má samozřejmě k písmenkům daleko. Zato je tu všude.

Jeho tmavě zabarvené jehličí zdobené drobnými červenými plody působí velmi dekorativně. V kráse tisu ale číhá smrt. Je prudce jedovatý. Celý! Kromě červených dužnatých míšků obalujících semena. Ptáci se ale plody neotráví. Nestrávená semena z nich vyjdou s trusem. Běda však, kdyby semínka rozžvýkali. Smrt může nastat už do dvou hodin. Což platí pro všechny živočichy. I pro vás. Prudce jedovaté je také jehličí, jehož požití v minulosti způsobilo mnoho otrav dobytka a koní. Na smrtící látky neexistuje protijed. Proto také tis z přírody téměř vymizel. Lidé se ho kvůli ohrožení hospodářských zvířat zbavovali. Dnes je zařazen mezi chráněné druhy.

Tisy měla velmi ráda anglická spisovatelka Agatha. Jejich jedem otrávil hned několik nebohých hrdinů svých knížek. Jak se jmenovala spisovatelka příjmením?

Kdopak první uvidí za vodou zámek?

Konopiště milují filmaři. Naposledy se zde natáčel seriál České televize *Já, Mattoni*. Zámek si v seriálu zahrál, i když se děj odehrával na Karlovarsku. Konopiště získalo důležitou roli také v americkém snímku z roku 2006 *Iluzionista* s Edwardem Nortonom v hlavní roli. Do zdejší Růžové zahrady přijel už v roce 1974 malíř miniatur Uko Ješita a s ním samozřejmě i František Koudelka, člen STS Chvojkovice Brod. Právě v Růžové zahradě se totiž natáčela část skvělé komedie scenáristů Zdeňka Svěráka a Ladislava Smoljaka *Jáchyme, hod' ho do stroje*.

Točil se tu také například *Jára Cimrman ležící spící*, a dokonce i italský kriminální seriál *Chobotnice*.

Blížíme se k cíli. Nalevo vidíte domeček s plotem s hrníčky, napravo hráz, kterou musíme přejít, abychom se dostali k Turistickému informačnímu centru Konopiště. Potrénujeme paměť. :)

Cítíme „smrádeček“ z ohrady lesních zvířátek, která jsme potkali. Kdo si vzpomene, jak se jmenují? :)

9. Jak se jmenuje zvíře v ohradě?

Copak to na vás kouká z tajeňky? Že je vám to jméno nějak povědomé? Tak vzpomínejte ještě jednou. :)

František Ferdinand Karel Ludvík Josef Maria arcivévoda Rakouský-Este byl následník rakousko-uherského trůnu a synovec císaře a krále Františka Josefa I. V Českém království vlastnil panství a zámky Konopiště a Chlum u Třeboně.

Dne 28. června 1914 byl v Sarajevu na něj a jeho manželku vévodkyni Žofii z Hohenbergu spáchán atentát, kterému oba manželé podlehlí. Tento útok se stal záminkou pro začátek první světové války v Evropě a nakonec způsobil i pád Rakouska-Uherska.

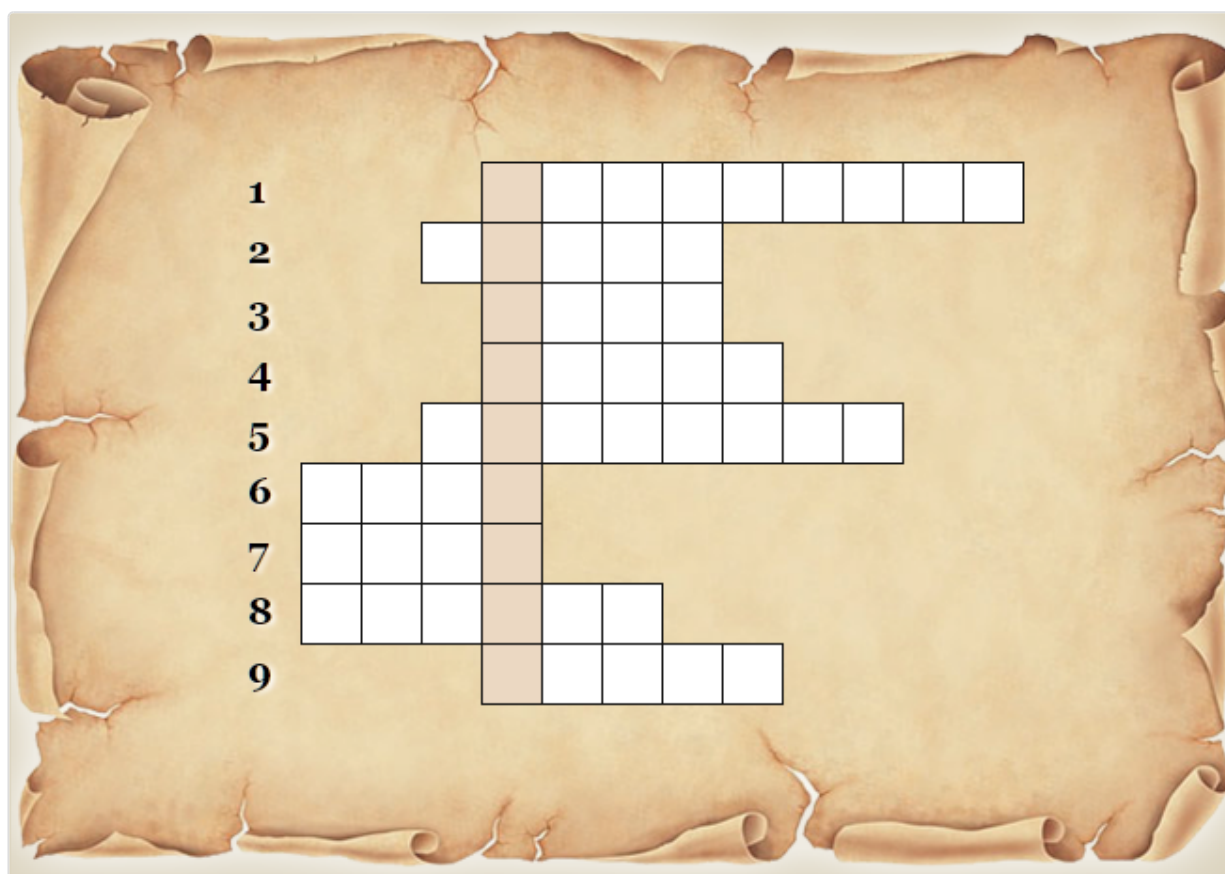
Máme vyluštno! Z hráze je to k Turistickému a informačnímu centru Konopiště, kde na vás čeká dáreček, už jen pár metrů. Hezky za něj poděkujte, my děkujeme také. Samozřejmě ne za dáreček, ale za pomoc s výletem a jeho poskytnutí všem výletníkům ZDARMA.

Doufáme, že se vám dnešní výlet s tajenkou líbil, přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou! :)

V textu byly použity mj. texty z webu: www.benesov-city.cz, a www.zamek-konopiste.cz, Kudy z nudy.

Otázky k tajence

1. **V textu najdete a opište mužské křestní jméno.**
2. **Napište výslednou číslici.**
3. **Jaké je zvíře v erbu nalevo?**
4. **Kolik jich napočítáte?**
5. **Kterou část příboru připomíná?**
6. **Jak se jmenuje druhovým jménem?**
7. **Napište jméno.**
8. **Jak se jmenuje pohádková postava?**
9. **Jak se jmenuje zvíře v ohradě?**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail veldo@veldo.cz. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 13.05.2026 02:16